

Caracterizarea personajului Mama din opera Amintiri din copilarie scrisa de Ion Creanga-prima parte

Personaj secundar, static, cu virtuti arhetipale, multidimensional, referential.

Modalitati de caracterizare:

- mijloace directe: caracterizarea directa realizata de catre eul-nara-tor (portretul mamei e dictat de memoria afectiva a povestitorului, care o proiecteaza in text ca pe o divinitate absoluta, creaoarea si sustinatoarea a toate);
- mijloace indirekte: caracterizarea prin propriile actiuni, ganduri si sentimente; prin intermediul mediului de viata diurn, dar si al aspiratiilor personajului in legatura cu fiul ei; prin denumina-lizarea de tip generic: mama.

Smaranda este creaoarea si sustinatoarea a toate. Ea intermediaza raporturile dintre existenta fenomenala, concentrata in spatiul familial, si infinitul cosmic, ale carui energii ii stau la indemana. Insa, pe langa aceasta existenta sacralizata, Smaranda traieste si o viata profana, monotonă si plina de greutati.

O figura aparte in panteonul Amintirilor... o reprezinta Smaranda, mama lui Nica; ea este o mater genitrix a universului mitic al copilariei (Mircea Tomus). Portretul acesteia e dictat de memoria afectiva a povestitorului, care ii surprinde cu emotie functia esentiala, invaluindu-i chipul intr-o aura sacrala: "Asa era mama in vremea copilariei mele, plina de minunatii, pe cat mi-aduc aminte: si-mi aduc bine aminte, caci bratele ei m-au leganat cand ii sugeam tita cea dulce si ma alintam la suni, gangurind si uitandu-ma in ochii-i cu drag! Si sange din sangele ei si carne din carnea ei am imprumutat, si a vorbi de la dansa am invatat". Smaranda este creaoarea si sustinatoarea a toate. Ea intermediaza raporturile dintre existenta fenomenala, concentrata in spatiul familial, si infinitul cosmic, ale carui energii ii stau la indemana: "...eram feciorul mamei, care si ea cu adevarat ca stia a face multe si mari minunatii: alunga nourii cei negri de pe deasupra satului nostru si abatea grindina in alte parti, infigand toporul in pamant, afara, dinaintea usei; inchega apa numai cu doua picioare de vaca, de se incrucea lumea de mirare; (...) cand vuia in soba taciunel aprins, care se zice ca face a vant si vreme rea, sau cand tiuia taciunele, despre care se zice ca te vorbeste cineva de rau, mama il mustre acolo, in vatra focului si-l buchisa cu clestele, sa se mai potoleasca dusmanul".